Пролетареҙ ћшу wәлата, йөкбьн!

РЙА Т'ӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНЕ
„Ә3И ӨИДЦИ" ОРГАНЪ ХЪЧ ЧЪЪЧӨЛЛЪ
„РЙА ТАЗА" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 12 (1135) | Пенцшэм, 11-е феврале сала 1960 | Оимэт 20 капек

Сэдьре Совета Министред Т'РСС Н. С. Хрущов чу Индонезиае

10-е феврале сьбе Сэдьре Совета Министред Т'РСС Н. С. Хрущов бь фьр'ында «ИЛ—18» жь Москвае чу Индонезиае.

Сорк'аре h'өкөмэта Советие чу Индонезиае бь т'эсаликьрына пьзмамтие ангори т'элифкьрына президент у премйер-министре республика Индонезиае. Wэхте чуйина хwэ ль Индонезиае Н. С. Хрущов бь т'элифкьрына h'өкөмэта республика Ьындстане у h'өкөмэта Т'ьфа-са Бирмае wе hэр'э Ьындстане у Бирмае.

Wэхта Н. С. Хрущов жь Индонезиае вэгэр'э, әwе бь т'эглифкьрына мозьнайа wи п'адше Афг'анстане Мэh'эмэд Зьhир Шаh у h'өкөмэта Афг'анстане wе hэр'э Афг'анстане.

Сэдьртийа qөр'ьлт'а Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанейэ XXI. Бэр трибунаейэ к'атьбе Коммэрк'эзна ПКЭ пешьн hэв. С. Т'овмасйан.

ВӘКЬРЬНА QӨР'ЬЛТ'А ПАРТИА КОМУНИСТИЕЙЭ ӘРМӘНИСТАНЕЙЭ XXI

10-е феврале Ереванеда qөр'ьлт'а Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанеда XXI сь сьре рөбу.

Сэра руныштандьнед Совета РСС Әрмэнистанейэ Т'эwрэбьлындда достэкэ ордийа Партиа Комунистиейэ Г'ьфада Советиейэ навудэнгэ шэр'ьвание—wэк'илед Партиа Комунистиейэ Әрмэнистане бэрэв бьбун. Нава делегаталань дэвел партиейэ hэрэ нэвп, мэрьвед сэнайе, транспорте, чекьрье у малhэбуна гөйдипейэ пеш, шөхөлькьред өлм, искусгвае у культураейэ э'йан, хэбатчиед партиае, советие, малhэбуне, профг'ьфаде у комсомола, wэк'илед Ордийа Советие.

Qөр'ьлт'а Партиа Комунистиейэ Әрмэнистане XXI wэхтокн бсала ьhбэ, гава wэлате мэ дэст бь qэдандьна плана малhэбуна щьмэ'тиейэ сала 1960-сала h'эвтелиейэ дөла кьрийө. Хэбатк'ared республикае дь тэму дэрэчед чекьрына малhэбуне у культураеда гьhиштьне достэниед мэзьн у бь wан данэ к'ьвше вэкьрьна qөр'ьлт'е. Ньна достчехэнэ, колхоз у совхозэда, hэр дэра лэшка h'эмщьмэ'тие пешла дьчэ, wэки пешланиед сала h'эвтелиейэ дөла жь wэ'дэ зутьр бьөдиньн у бь достаниед т'эзэва 40-салийа Әрмэнистана Советиейэ навулэнг бьдиэ к'ьвше.

Сьh'эт раст 10-э, бь спартьна Комитета Мэрк'эзиейэ Партиа Комунистиейэ Әрмэнистане к'атьбе Коммэрк'эзна ПКЭ пешьн hэв. С. h. Т'овмасйан бьн достьлhэвхъстьнед гөмрэh'да qөр'ьлт'а Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанейэ XXI э'дам дька вэкьри.

Qөр'ьлт'э дэст бь бьжартьна органед хwэйэ сэрк'эриькьред дька.

К'атьбэ Комитета бэжаре Ереванейэ ПКЭ hэв. **Р. К'. Свeтлова** бь спартьна wэк'илед делегата пэрсе датине, wэки сэльртийэ шөхөлькьр 44 мэрьва бьбьжьри. Т'ошкила сэльртийа шөхөлькьр бь йөкдэнги те бьжартье.

Бь пешданина к'атьбе комнэh'ийа ПКЭ Мег'рие hэв. **А. С. Сарг'сйан** к'атьбтийа qөр'ьлт'е жь 9 мэрьва бь йэждэнги те бьжартье.

К'атьбгийа qөр'ьлт'е

Г. Б. Алек'йан	**А. А. Хачатрйан**	**В. Ф. hарут'ьюнйан**
Е. М. Аг'ащанйан	**В. h. Саг'икйан**	**К. М. Мовсисйан**
h. С. Икиликйан	**С. С. hакобйан**	**Р. К'. Светлова**

Бь пешданина к'атьбе комитеа бажаре Лениначанейэ ПКЭ hэв. **Г. С. hакобйан** комисиа редакционис жь 19 мэрьва те бьжартье.

Комисиа qөр'ьлт'ейэ редакционе

Л. С. Хачатрйан	**h. А. hовсеп'йан**	**К. С. Варданйан**
Г. А. hайрйан	**В. А. Сирсев**	**Щ. М. Белибеков**
Д. h. hовhаннисйан	**А. h. Степ'анйан**	**К. Б. Удумйан**

Комисиа мандатие бь йөкдэнги жь 11 мэрьва те бьжартье, дэрhээа weда к'атьбе комнэh'ийа Севанейэ ПКЭ hэв. **Е. Б. Мартиросйан** пешданин кьр.

Комисиа qөр'ьлт'ейэ мандатие

Д. А. Гаспарйан	**К. h. Г'амбарйан**	**Г. А. Мартиросйан**
С. h. Есайцйан	**h. Р. hэсонов**	**Н. М. Мурадйан**
Н. h. Заргарйан	**З. А. hовсеп'йан**	**С. С. Восканйан**
А. В. Карапетйан	**А. Г. Мардойан**	

Дэнг дьдьна к'атьбе комитеа бажаре Ереванейэ ПКЭ hэв h. М. Баг'дасарйан. Әw пьрсе пешла дьк'ьшинэ, wэки Сэльртийа Комитеа Мэрк'эзиейэ Партиа Комунистиейэ Т'ьфаца Советие бьбьжерьи чэwа Сэльртийа qөр'ьлт'ейэ h'ермэтлн. Нэзьра әw пешданин бь шабунэкэ мэзьн рэбулкьрьи. Ебшк рэльбьнэ п'ийа. Wэ'дэки дьрек дэстьлhэвхъстьнед гөмрэh' иаенэ бьр'ине.

Qөр'ьлт'э ве qөйлэр'ожа нана бь йөкдэнги т'эстиэ дька:

1. Даклада h'эсабдайне дэрhээа хэбата Комитеа Мэрк'эзиейэ Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанеда нава wэ'дэ орт'а qөр'ьлт'ед XIX у XXI.

2. h'эсабдайна Комисиа Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанейэ ревизионе.

3. Бьжартьна органед Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанейэ сарк'ар.

К'атьбе Коммэрк'эзна ПКЭ hэв. **Б. Е. Саркисов** бона даклада Комитеа Мэрк'эзиейэ Партиа Комунистиейэ Әрмэнистанейэ h'эсабдайне дэнг дьда к'атьбе Коммэрк'озиа ПКЭ пешьн hэв. С. h. Т'овмасйан.

Нэзьра әw бь дьл qөбулкьрьи.

Пэй даклата hэв. С. h. Т'овмасйанэ руныштандьна qөр'ьлт'ейэ в'ьлы к'өта дьбэ.

(АӘТ')

Сэдьртийа qөр'ьлт'е

М. h. Аванс	**С. Л. Т'уманйан**	**Г. С. Петросйан**
С. А. Авагйан	**Б. М. Хачатрйан**	**П. С. Петросйан**
h. Р. Аваазйан	**А. М. Киракосйан**	**П. В. Пискунов**
А. С. Ар'ак'елйан	**Ф. В. Константинов**	**Ю. К. Рязэев**
С. В. Ар'ак'елйан	**В. h. hамбарзумйан**	**А. И. Савэйан**
Ш. М. Ар'ушанйан	**h. Г. hовhаннисйан**	**Б. Е. Саркисов**
С. О. Бадалйан	**Л. Г. hовсеп'йан**	**В. И. Спастин**
Г. А. Бздамйанс	**h. Х. Маргарйан**	**Г. h. Степ'анйан**
h. М. Баг'дасарйан	**С. С. Марйахин**	**Л. А. Степ'анйан**
С. Б. Баг'дасарйан	**h. h. Мелик'онйан**	**А. П. Вадер**
Г. С. Давтйан	**М. С. Мэлк'онйан**	**Г. А. П'ahлеванйан**
А. П. Дмитриев	**С. h. Мовсисйан**	**К. С. К'очарйан**
Йа. Н. Заробйан	**Б. h. Мурадйан**	**М. Т. К'очарйан**
С. h. Т'овмасйан	**М. Г. Шамина**	**А. Е. К'очинйан**
Н. М. Т'уханкйан	**И. Г. Павловски**	

Һ'әсабдайина Комитеа Мәрк'әзиейә Партиа Комунистиейә Әрмәнистане

Жь даклада к'атьбе Коммәрк'әзиа ПКӘ пешьн һәв. С. Һ. Т'ОВМАСЙАН

Һ'әсабдайина Коммәрк'әзиа Партиа Комунистиейә Әрмәнистане,— һәв. Т'овмасйан дьбежә,—дәрһәqа wә'де пәй qӧр'ълт'а ПКӘ XIX-р'анә, йа кӧ сала 1958-а мәһа марте бу.

Wи wә'дәйида нава ә'мьре партиа мә у щьмаә'та советиеда, нава ә'мьре щьмаә'тед лагера сосиалистие у һ'але орт'әмьләтиеда qәwмандьнед ӧса бунә, ед кӧ нишандайина wанә һ'әмдьнйае-т'арихqие һәнә. Нава wан qәwмандьнада qӧр'ълт'а Партиа Комунистиейә Т'ьфаqа Советиейә XXI һ'әсаб дьбә qәwмандьнәкә һәрә к'ьвш, йа кӧ wә'де пешдачуйина qәйдәмәхлуqәтийа комунистиейә нав у нишанә ӧсада бу, гава wәлате мә бь фьрәти дәст бь чекьрьна qәйдәмәхлуqәтийа комунистие кьр.

Qӧр'ълт'е програма мәзьн, йа пешдачуйина экономика у културә wәлетә зора т'әзә у дьһа хwәшкьрьна һ'але щьмаә'та советие һазьркьр, пьрсданинед партиаейә сәрә да к'ьвше wә'де ньһада, реед чекьрьна база комунизмейә материалие-техникиейә конкрет да к'ьвше.

Дакладчи дәрһәqа бь ачьхи qәдандьна плана сала һ'әвтсалиейә ә'wльн йа сала 1959-йә малһәбуна щьмаә'тие, дәрһәqа триумфа ӧлм у техника советиейә мәзьнда дь дәрәща леньһер'андьна космоседа хәбәр дьдә.

Һәв. Т'овмасйан дьдә к'ьвше, wәки qӧр'ълт'а Партиа Комунистиейә Әрмәнистанейә ньһа wә'дәки ӧсада дәрбаз дьбә гава активтийа щьмаә'та советиейә сәйасәтие у хәбате дьһа бьльнд буйә, лагера сосиалистие дьһа йәк буйә у qәwин буйә, т'әмамийа дьнйаеда qәwәта шәр'ванед бона ә'длайе зедә буйә. Хәбата qӧр'ълт'е ӧса жи бь wе йәкева ә'йанә, wәки әw бәри 40-салийа т'әстиqбуна Һ'ӧкӧмәта Советие ль Әрмәнистане дьбә.

Бь сәрк'арийа Партиа Комунистиейә Т'ьфаqа Советие, мала щьмаә'тед Т'РСС бьратиеда хәбатк'аред республикае нава чьл салед дәрбазбуйида дь дәрәща пешдабьрьна экономика у културaеда гьһиштьнә дәстанинед гәләк мәзьн, әwана әмәке хwәйи лайиq дькьнә нава шӧхӧле чекьрьна комунистие, нава шӧхӧле дьһа qәwинкьрьна зорайа бьрща ә'длайа т'әмамийа дьнйае-Дәwләта Советиейә п'ър'мьләт.

Бь сәрк'арийа Комитеа Мәрк'әзиейә Партиа Комунистиейә Т'ьфаqа Советиейә лениние һәрр'ож Партиа Комунистиейә Әрмәнистане qьрaред qӧр'ълт'ед ПКТ'С XX у XXI, дьqәдинә у хәбата т'әшкилдарие у сәйасәтиейә мәзьн кьрийә бона бь ачьхи qәдандьна планед малһәбуна щьмаә'тие, qәwәта п'ала, колхозвана, интелигенсиа республикае дьдә мобилизасиакьрьне сәба жь wә'да зутьр qәдандьна плана һ'әвтсалие.

Дакладчи һургьли хәбәрдьдә дәрһәqа резултатед пешдачуйина сәнайа республикае пәй qӧр'ълт'а Партиа Комунистиейә Әрмәнистане XIX-р'а. Сала 1958-а плана дәранина продуксиа сәнайе бь 104 сәләфа һатийә qәдандьне, сала 1959-а бь 105 сәләфа, зедәбуна бәрдана дәранина сәнайе һьмбәри сала 1958-а, дәwса 6,8 сәләфе к'ьвшкьри гьһиштә 12 сәләфа. Сала пар чапа дәранина т'әмамийа сәнайейә т'омәри, һьмбәри дәрәща бәри шер', һ'әвт щара зедәтьр зедә буйә, ле һьмбәри сала 1957-а бь 25 сәләфа. Пешданинед бьльндкьрьна дәранинтийа хәбате жи бь ачьхи һатьнә qәдандьне, йа кӧ нава дӧ салада бь 13 сәләфа зедә буйә. Планед ньмзкьрьна хwәqимәтийа дәранине һатьнә qәдандьне. Нава дӧ салада жь һевшандьнед плане дәр 100 милион манат һатийә стәндьне.

Нава дәранинеда чапа данинед капиталие һьмбәри салед 1956-1957-а нава дӧ салада 50 сәләфи зедә буйә у гьһиштийә wәкә 1,5 милиард манати. Бона пешдабьрьна ч'ьqлед сәнайейә пеш дьһа гәләк мәщал һатьнә башqәкьрьне.

Һәв. Т'овмасйан хәбәрдьдә дәрһәqа гәләк мәщалед сәрәда, ед кӧ Коммәрк'әзиа Партиа Комунистией Әрмәнистане миасәр кьрийә, wәки хәбата сәнайе дьһа п'ак бькьн, нава дәранинеда дәстанинед ӧлм, техникае у щер'бандьна пеш бьднә рьк'ьнкьрьне.

Бона фьрәкьрьна база энергетикиейә малһәбуна щьмаә'тие, бь сайа миасәркьрьна мәщалед Коммәрк'әзиа Партиа Комунистиейә Әрмәнистане у һ'ӧкӧмәте жь wә'дә зутьр һатә хәбате һидроэлектростансиа Ат'арбекйане. Исал wе бе хәбате һидроэлектростансиа Ереване, бь к'ижане wе бе хьлазкьрьне чекьрьна стансиаед каскада Севан-Һраздане. Һатьнә хәбате реед Гйумушгәс-К'ащаране, Аг'стафа—Ищеване, Т'оуз-Бәрдейә электроә'ламкьрьнейә бьльндволт. Исал энергосистемед Әрмәнистане у Адрбещане wе бьгьһижнә һәв. Сала 1960 электрофикасиакьрьна һ'әму колхоз у совхоза wе бе хьлазкьрьне. Wә'де хьтьмбуна чьлсалийа т'әстиqбуна диwана Советие Әрмәнистан wе бьбә республика бь т'әмами электрофикасиакьри.

Фьрәкьрьна база энергетикае мәщал данә, wәки бәрдана ава Севане дәвдәви 200 милион метре кубуки бьднә кемкьрьне у сала 1965-а т'әне бь мәрәме авдане аве жь голе бәрдьн. Wә'де һ'әсабдайинеда дәст бь чекьрьна луле газейә Qәрәдаг'—Аг'стафа—Т'билиси, Аг'стафа—Ереване бу, йа кӧ хәбатчи раст навдькьн «Луле газейә достийа щьмаә'тед Закавказе». Лула газейә Аг'стафа-Ереване бь сайа хәбата чекьрчийа у монтажкьрайә баш жь wә'дә зутьр те хәбтандьне. Һәвале Т'овмасйан жь нав хәбатчие республикае, делегатед qӧр'ълт'е, Коммәрк'әзиа Партиа Комунистиейә Әрмәнистане у һ'ӧкӧмәта республикае разибуне дьдә һ'әму чекьрчи у монтажкьра, һә'му п'ешәкзанед луле газе бона хәбата wанә ә'йни ә'фатие баш.

Дакладчи хәбәрдьдә дәрһәqа wе хәбатеда, йа кӧ республикаеда те миасәркьрьне бона дьһа зу пешдабьрьна сәнайа к'имиае, дәранина qьнйатед нәт'әбийәти у синт'етик.

Ньһа хәбатәкә мәзьн те кьрьне бона Ереванеда дәранина каучука синт'етик, асетилселулйозе, Кироваканеда меламин, һәвьрмьше асетие у qьниатед мәдәни мәщалед дьһа зә'ф бьднә һазьркьрьне. Бь сайа хәбата геологед мә һатийә фьрәкьрьне база qьниатед сәнайа ч'йамәдание. Һатьнә дитьне щие мәдәне молибдене, qәлае, сьфьр, һ'әсьн, у зер'ә т'әзә. Изгәр'ийа дитьна нәфте у газе пешда дьчә.

Wә'де һ'әсабдайинеда чапа дәранина машинәчекьрьне у һащәтчекьрьне бь 41,5 сәләфа зедә бу. Һатийә хәбате щур'е дәзгеп һӧндӧр'т'әр'аш, фьрезерие, дорһ'ълукьрьне, эгәкьрьне, дәранина мәщалед автоматкьрьне.

Һәвале Т'овмасйан ӧса жи гава дәрһәqа резултатед хәбата ч'ьqлед сәнайейә майинда хәбәр дьдә, дьбежә, wәки әwана мәр'а дьбьнә һ'им, кӧ әм гӧманбьн, wәки плана һ'әвтсалие жь wә'дә зутьр нава 5-6 салада wе бе qәдандьне.

Дәстанинед сәнайа республикаейә баш, шә'дәтийа хәбата п'ала, п'алежьн, хәбатчиед инженер-техникиейә ә'фат, инисиатива wанә ә франдарие у активийа wан дьдьн. Т'әне дәстчеханед Шеwра малһәбуна щьмаә'тиеда бона наве бригада хәбата комунистие 500 колективи зедәтьр шәр'к'арие дькьн. Чьqа дьчә, дьһа зедә дьбьн щергед т'әзәван у пешванед сәнайе. Нава колективед дәстчеханада инисиатива Валентина Гагановаейә wәт'әнһ'ьзие бь алави һатийә qәбулкьрьне.

Т'әшкиләтед республикаейә партиае, һәвале Т'овмасйан дьбежә, хәбатәкә мәзьн кьрьнә бона ләзкьрьна прогреса сәнайейә техникие.

Нава wә'де һ'әсабдайинеда база сәнайейә ӧлм-леньһер'андьне у конструкторие эп'ещә фьрә буйә, рәqәма хәбатчиед wейә ӧлмие у инженерие-техникие дӧщарнива зә'фтьр зедә буйә, рола wан дь дәрәща пешдабьрьн у т'амкьрьна сәнайеда мәзьн буйә. Сәр һ'име qьрaред qӧр'ълт'а Партиа Комунистиейә Әрмәнистанейә XIX, Коммәрк'әзиа ПКӘ у һ'ӧкӧмәта республикае мәщала дьә'фриньн бона раст щиwаркьрьна дәстчеханед сәнайейә т'әзә. Мәрәме wан мәщала әwә, wәки дәстчехана незики щие qьниатхаве бькьн у нәһ'иед республикаеда сәнайе пешда бьбьн. Wә'де һ'әсабдайинеда дәстчеханед сәнайе һатьнә чекьрьне у тенә чекьрьне нәһ'иед Һраздане, Арт'ике, Т'алине, Горисе, Нойемберйане, Шамшадине, Котайк'е у ед майинда. Ван дӧ-се салед незикда, жь сала 1960 дәстпекьри дәстчеханед т'әзә wе бенә чекьрьне нәһ'иед Аг'ине, Һраздане, Севане, Котайк'е, Басаргечаре, Ищеване у нәһ'иед республикаейә майинда. Лазьмә әwе хәбате вьр һада жи пешда бьбьн, нәһ'иед гӧндлада пешдабьрьна сәнайе wе али зу пешдабьрьна экономика у културa wан бькә.

Паше һәв. Т'овмасйан һургьли дәрһәqа пьрса транспорте у т'әвгьреданеда хәбәрдьдә. 71 сәләфе щиед республикаейә жийине һатьнә радиофикасиакьрьне, һ'әму Советед гӧнда у колхозада т'елефон һатьнә дәрбазкьрьне, салед 1958—1959-а бажаред Ереване, Ленинакане, Алавердие, Һоктемберйане, Арт'ике, Дилищане у ед майинда бь 6.200 һәжмара стансиаед т'елефониейә автомат һатьн хәбтандьне.

Хәбатчиед т'әвгьредане радиофикасиакьрьна щиед жийине готи к'ӧтакьн, хәбата һ'әму хәләqед т'әвгьредане п'ак бькьн, културa qӧльхикьрьна бьнәлийа бьльндкьн.

Wә'де һ'әсабдайинеда чапа дайинед капиталие нава малһәбуна щьмаә'тиеда эп'ещә зелә буйә. База т'әшкиләтед чекьрьнейә индустриал эп'ещә qәwин буйә. Чапа дәранина эшийаед һ'әсьн-бетониейә бәрәвкьрьне 2.5 щара зедә буйә. Салед 1958-1959-а сәр чекьрьна дәстчехане у чекьрьнед т'әзә се милиард манати зедәтьр п'әрә һатийә хәрщкьрьне, йане wәкә 50 сәләфа дьһа зә'ф, нә кӧ салед 1956-а-1957-а. Сәр чекьрьна аваиед жийине 630 милион манати зедәтьр һатийә хәрщкьрьне, йа һьмбәри чапа дайинед капиталие салед 1956-1957-а 1,5 щара зедә Бона чекьрьна щәwед т'әзә, ре гӧндайә электрикие, сазкьрьна со хоза, базаед ӧлм-леньһер'андьне дәранина малһәбуна гӧндитие у л зьмайед майин 320 милион манат д рав һатийә дайине. Ле дәрәща чекьрьнеда, һәв. Т'овмасйан дьбежә, ш хӧл һәла һе анәгори хwәстьнед ә мьр нинә. Т'әшкиләтед чекьрьне һә сал нькарьн wан мәщалед дәwлә хәрщкьн, ед кӧ бона чекьрьнед капитал тенә дайине.

Хәбата чекьрьна һәла һе ча лазьмә баш нае кьрьне. Т'әшкиләтед проекткьрьне документас проектие wә'дәда надьнә чекьрьн

Һәв. Т'овмасйан дьдә к'ьвше, wәки бона жь wә'дә зутьр qәдандь плана һ'әвтсалие лазьмә дьһа п' бькьн сәрк'арикьрьна сәнайе, транспорте у чекьрьне. Тьштәки норм нинә, гава 12 сәләфе һ'әму дәстчеханед республикае плана дәрани продуксиа сәнайе нәqәдандьн.

Дакладчи дьдә к'ьвше, wәки сәнайа республикае һәла машине ӧса һазьр дькә, ед кӧ анәгори дәрәща техника ньһа ниньн.

Шеwра малһәбуна щьмаә'тие сәрwертиед wе, т'әшкиләтед парт аейә дәстчеханед пашдамайи, ком теед партиаейә wан бажара у на һ'ийа гәрәке бәрк' бьднә һьлда wе йәке, гава сәр'а незики сәрк'арикьрьна дәстчехана дьбьн, гәрә нава хәбата wанда к'урбьн, мә' кемасиед хәбата дәстчехана, сех һәр щидәрәщәкә хәбате, һәр дәзг ки ә'йанкьн у анализкьн, п'ала хәбатчиед инеженерие-техникие б кьнә нава wи шӧхӧли.

Хәбатчие сәнайа республика борщдарие сосиалистие һьлдан жь wә'дә зутьр, нава шаш салад бьгһижнә дәрәща бона сала 1965- к'ьвшкьри. ле һьнәк ч'ьqлада нава пенщ салада. Әw йәка гәрәке б кьрьне бь дәсти дьһа п'аккьрьна хәбата т'әшкиләтед партиаейә т'әшкилдарие у сәйасәтие, бь вәчекьрь дәстчеханед кӧ һәнә у бь дәсти х бьтандьна мәщалед һ'имли бо фьрәкьрьна wан дәстчехана бь механизасиакьрьн у автоматизасиак рьна дәранине, бь гӧһастьн у модернизасиакьрьна дәмудәзгед кәвн, б фьрәти рьк'ьнкьрьна техника т'әз у технологийа пеш, бь пешдабьрьна инисиатива массайә ә'франдари у бь wе йәке, wәки wана бь фьрәт бькнә наза шӧхӧле сәрк'арикьрьна дәранине.

Һәв. Т'овмасйан бь һургьли дьсекьнә сәр перспективед пешдачуйина щергә ч'ьqлед сәнайа республикае сәр пьрсед нава дәранинеда рьк'ьнкьрьна мет'одед хәбате у технологиаейә дьһа прогресив, нава сәнайе сьвькда бь фьрәти рьк'ьнкьрьне qьниатед синт'етик у нәт'әбийәте бьльндкьрьна башбуна эшийаед хәрщкьрьна щьмаә'те.

Чекьрьнед кӧ нәһ'ийада тенә кьрьне эп'ещә бәнгзе гӧндед мә гӧһастьнә, әw йәка, wәки гӧндада бь к'иси хwә бь массайи аваиа чедькьн шә'дәтийа wе йәке дьдә, wәки һ'але гӧндийа эп'ещә хwәш буйә. Бона мәрк'әзед нәһ'ийа, совхоза у гӧндада дәстчеханед сәнайе, обйектед културие-жийине у аваиед жийине чекьн дәwләт гәләк мәщала дьдә. Әw гьшк шә'дәтийа wе йәке дь

(Пәйһатьн руе 3-а).

Пэйнатна даклада нэвале С. Н. Т'ОВМАСЙАН

(Дэстебуэн руе 2-а)

дьи, ожи темпед чекърые гондада мэзьын. Соба ве йоке жи ws'дейо, ожи ви чача лаэьма бь проектьын у чекърына мэрк'эзед нэй'ийа аванед п'ала, совхоза у гондада мьжулбьи.

Нэв. Т'овмасйан дэрбэзи анализкърына ве хабате дьбэ, йа алие пешдабрына малнэбына гондитнеда натнйь кърые. Парсданнед Комитеа Мэрк'эзнейа партинейа адъябана горизонед г'эза вакърьн дь дэрайа дьна пешдабрына дэранина колхоза у совхозада, актианйа хабатк'ар:ейо э'франдарие у хэшшэхйолкърына т'эзэ дэжэн пешда ани.

Сала 1958-а бона эедэкърына дэранина нэслята малнэбына гондитне у дэдалнь у эедэ дэдалнына планед, дэжэтатед дэотана нэслята республика бь ордена Ленин натэ рэжакърые. Эж рэжакърына э'мъре хабатк'аред Эрмэнистанеда расти жи дэжмандьнэко мэзьн бу. Жь алие Комморк'эзына партиае у п'окомота кърые бьлнед дэжмандьнэ хабата хабатк'ареда гонда, п'ала, колхозьнан у интелигенсиа республикае рэн'дар дькьн бар бь э'гтинед т'оээ бона зорайа Мэт'эне мэйн мэзьн. Мэ'дэ н'эсабдайнеда дэранина нэслята малнэбына гондитне эп'ецца эедэ бу-йа, эк'ьндайина культуред малнэбына гондитне у нэслдарайа Н'эйнаэот дьна бьлнед бу-йа, эса жи дэранинтйа хабате бьлнед бу-йа, к'ара колхоза у совхоза эедэ бу-йа, п'ала колхозьнана у п'алед совхоза хэшш бу-йа. Дакладчи рэдома тинэ, ед кэ дэрйэда эедэбына эк'ьне культуред малнэбына гондитнейа т'омэрида хэ-бэрдьлые бь нъмбэри сала 1957-а сала 1959-а бь нъмбэри эк'ьне н'эбэнан нъ:ьки кем бьдьи, мэ'нйа ве йоке эмэ, ожи структура чандьнмэзилед культуред малнэбына гондитне эп'ецца натийа гонастые, ь'имли хъалиед кемэ'ьда бь н'эсабе кемкърына чандьнед культуред малнэбына гондитнейа т'омэрида хэ-гьнае н'эр'сала натийа эедэкърые.

Ван салед пашьи эп'ецца хэбат натийа кърьне дь дэрэца бьлнедкърына эк'ьндайина плантасиаед пэмбэ у эедэкърына дэранина пэмбэда. Сала 1958-а натэ дэранине у т'эслимкърые. Руе ъэва хърабда пар п'ьр'аниа колхозед кэ пэмбэ дь дьчиньи ькъарьбун ws'дэда у бе эиайбун эк'ьне гиндаи бэрэкърэа. Т'ошкилэтед партиае у сэрк'аред колхозьнан, совхозьнан, пэктсеберьйае, Эщмиазине, Арташтае, Шапьмйане мэшалед агротехникиейо лазьм ед кэ гиндаьда эк'ьне пэмбэ дэз дькьи, надана хэбтандьне, ькъарьбун н'эму хабатк'ар мобилизасиакърана бона бэрэкърына пэмбэ у руе ве йэкеда жи планед дэранина пэмбэ у т'эслимкърына эедэтэр нэрэдандьи. Т'эмамийа республикае плана т'эслимкърына пэмбэ бь 92,3 сэлэфа ээданд. Гэрэке бьдно к'ьвше хэбата пэмбббеэкърьед нэй'ийа Ведиейо бам, ед кэ лэцца сосиалистие фърэкърьбун у плана т'эслимкърына пэмбэ 108 сэлэфа ээданды. Нэ-ь'ьед пэмбэнандьнеда н'эотани ийа шуг'е чандьнийа квадрати-лейни у бепърэкърына бь шуг'е филоза-ч'о бь фърэтэ нае хэбтандьне. Бь машина бэрэкърына пэмбэ жи хърабэ рэ-ькъ:ькъе.

Сьлэбэшэкърьед нэй'ьед Спитаке у Ахтъфаре бэрэшпарьед хээба сосиалистие бь н'бэмэри ээданьи у пар. нъмбэри сала 1957-а, дэранина сьлэбэ шэкърэ т'омэри бь 188,7 н'эзар сентнера эедэкърьи.

Т'ьтуфенбэгед республикае сала 1959-а эк'ьне т'ьтуней баш гьнаьди. Нэньнэр'и ве йоке, жожи руе сэрма паизейо зугьнштида зиан ъабу, колхоз у совхоз н'этани 10-е январе сала 1960 10.695 тонна т'ьтун фъротьно дэжлэтэ, эк'ьне нэ н'эр хектарэка т'ьтуне гиндандьэ 13,8 сентнера.

Ван салед пашьи мэзилед бэ'гед тьрийа у фекийа эп'ецца фъро буно, эк'ьндайина ван бьлнед бу-йа. Сала 1959-а колхоз у совхозед республикае 114,8 н'эзар тонна тьри дан. Э-к'ьндайина нэ'р хектарэка бэ'г- т'ьрийа дэжэ 47 сентнере сала 1957-а пар гьнинэ 83,1 сентнера.

Дь дэрэца раэбепэкърьнеда ь'ан щуг'эки дьнейо. Колхозед республикаейо раэбепэкърьнеда ван салед пашьида эк'ьндайина нэр хектарэкейо опт'э 19-20 сентнери дэрбэз нэлъбу, йа кэ эм ькъарьи нормал н'эсабэан. Республикэда ьэр ладь пешдабрына тьрибепърьне у раэбепэкърьнеда гэрэке бь рйа галаи фъроькъые э'рдмэзилед ван культура у бьлнидкърына эк'ьндайинер'а ьэр'э. Жожи плана авитьна бэг'айе бона сала 1965 тер'а дити бь эадандьне, лазьмэ, ьэр сал нэкет 8 н'эзар хектар бэг'е тьрийа у раэа дэч'инна.

Нэвале Т'овмасйан ьургьли хэээрдьдэ дэрйэда пешдабрына ь'эйнаэотхэайкърына махлуэтые. Эж дьлина тинэ дэрйэда эедэкърына раэома сэре ь'эйнаэот, бьлнидкърына дэранина нэслята ь'эйнаэот колхоз у совхозед республикаеда. Ви нэдэкърда жэ'дэ ь'эсабдайнеда алие дэранина гошт у ширда рёништ'ьна результатед бэш нэ-ь'иед Спитаке, Ег'егнзоре, Арт'ике, Ведие, Эщмиазине, алие дэранина ширда нэй'иед Кировакане, Ноктемберйане, Мартуне, Азизбекове, Ахъвйане, алие дэранина ьэ:неда нэй'иед Ноёмберйане, Спитаке, Севане, Сисиане, Шамшадине, Ег'егнзоре, алие дэранина ьекада нэй'иед Эщмиазине, Шамшадине, Спитаке, Красноселске, Сисиане, Басарг'еваре, Арташате.

Ле гэрэке эм бьдно к'ьвше, ожи дэранина нэслята ь'эйнаэот бь гамана ьэ:ьда у хэт эедэбына сэре ь'эйнаэотэ, ьеди ьэ:ьда дьчиэ. Эд бэре э'ьлэн бь ее йоке те ьъроькъые, ожи колхоз у совхоз гэла дэбэр надьно сэр нэв, гёндаре надьно сэр эедэкърына ь'эйнаэот. Гэ-ла колхоз у совхоз ь'эйнаэоте жар у бь рэдомэко мэзьн ь'эйнаэоте пайбэ ьъланьи. Ьэ:ьдкърьне, Эщмиазине, Арташате, Шапьмйане мэшалед агротехникиейо лазьм ед кэ гиндаьда эк'ьне пэмбб эдэ дькьи, надана хэбтандьне, ькъарьбун н'эму хабатк'ар мобилизасиакърана бона бэрэкърына пэмбб у руе ве йэкеда жи планед дэранина пэмбб у т'эслимкърына эедэтэр нэрэдандьи. Т'эмамийа республикае плана т'эслимкърына пэмбб бь 92,3 сэлэфа ээданд. Гэрэке бьдно к'ьвше хэбата пэмббеэкърьед нэй'ийа Ведиейо бам, ед кэ лэцца сосиалистие фърэкърьбун у плана т'эслимкърына пэмбб 108 сэлэфа ээданды. Нэ-ь'ьед пэмбб'анднеда н'эотани ийа шуг'е чандьнийа квадрати-лейни у бепърэкърына бь шуг'е филоза-ч'о бь фърэтэ нае хэбтандьне. Бь машина бэрэкърына пэмбб жи хърабэ рэ-ькъ:ькъе.

Сьлэбэшэкърьед нэй'ьед Спитаке у Ахтъфаре бэрэшпарьед хээба сосиалистие бь н'бэмэри ээданьи у пар. нъмбэри сала 1957-а, дэранина сьлэбэ шэкърэ т'эсэфи дьбэ газэкърына база дэбрэ-йэ ээжин. Сала 1959-а колхоз у совхоза гала дэбар данэ сэр нэв нэ кэ салед дэрбазбуйа. Шэхбле газэкърына база дэбрейэ ээжинда гэрэке щаи кукуруз бьгрэ. Эм гэрэке чандьнмэзилед кукуруз бьдно ёбрэкърые. Лазьмэ сала 1960-1961-е, ьъмэри сала дэрбазбуйи чандьнмэзилед кукуруз дэ щаря эедэкьи у бса ани эк'ьндайина жи галаки бьдно бьлнидкърые.

Вэр ьала гэрэке хэбатэка мэзьн бе кърьне бона эедэкърына рээома сэре ь'эйнаэот. Пэрсданина майа н'эвтсаледа колхоз у совхозада бар ьэр сед хектар хъэлиеда рэдома сэре ч'елэка бь'ринньо 20-и, ле иди сала 1962-1963-а бь'ринньо 15-16-а.

Гэрэке гёндарика мэхсуе бьдно сэр эедэкърына хьзинэ мак, жожи дьна галэ ч'ежке хьзинэ бьстные у нава т'эмамийа дэранина гоштда гоште хьзинэ бьдно эедэкърые.

Сала 1960-и гэрэке сала дэстаниед мэзьнбэ дь шэхбле эедэкърына дэранина нэслята ь'эйнаэотда. Мэшалед мэ ьэно, жожи сала иеалы дэранина ьэ:ьда газед бь 30-35 эалэфа, йа шир бь 20 эалэфи, йа бена 2 щара бьдно эедэкърые. Ле галэ колхоз дькары нава саледа дэранина гошт щарниваке, дь щэра эедэкьи.

Пленума Коммэрк'эзына ПКТ'С декабре гёндарийа т'ошкилэтед партиае дь сэр нэв изне, жожи пашдамайина колхозед сьсе бьдна ьъдане. Ве дэрэцеда эса жи эп'ецца хабат республикаеда натийа кърьне. Сафикърына ве пърсданина фэрд дъхэээ, ожи чача кь лазьмэ гёндда хэбата т'ошкилдаре бьдно ээжинькъые, дэрэца раст щие ванада бьдно хэте.

Паше ьэвале Т'овмасйан дьсэкьно сэр пьсед фърэкърына т'эвгъредаед орт'эколхозьнейо пешдабрына малнэбына колхозьнейо мэхлуэтые у ее йэкэр'а гьредайи сэр пьсед фьрэкърына чекърына орт'эколхозые. Нэ'ьр'а Арташтае, Эщмиазине, Октемберйане, ь'ираздане у Шапьмйанеда натьно т'ошкилкърые у дьхэбьи шеъред орт'эколхозьнейа чекърые, е кэ рйа, мэк'т'оба, нэхъэнэхъана, малед рэй'этие, лагеред зар'а, стадиона у тьштед майин чедькьи. Нь-на малнэбына гёндитне бь чапед мэ-зьн щуг'е дэранинейа ёса дьда, е кэ н'арэка жан гэрэке гёндда бе бьщэркърые. Бона ве йэке лазьмэ, жожи достчеханед бещэркърьи у хээйкърына дэранина малнэбына гёндитне чекьи. Ле ь'айр, жожи сэр-к'ареда органед нэй'ийа партиае, сотетне у колхоза гёндарийа лайиq надьнэ сэр ве пърса фэрэз.

Щэм мэ, дакладчи дьбэнка „презва эедэкърына нэслята малнэбына гёндитнейа ь'имли бь-ьландькърына эк'ьндайина культуред малнэбына гёндитне у нэслэтдайина ь'эйнаэотэ. Бе дэрэцеда тьштоки гёндарийейэ ь'эжандьне „бона нэкетара дэжлэмэнд„ инициаторе к'ьнае ве бэзе Кирое, бригадире колхоза бь нане Кирое, Ахъвйане Арташтае бь нэвале Г. Барсег'ьяне. Коммэрк'эзи Партиа Комуниститейо Эрмэнистане бэгэмийа хъэ да ве инициативае. Лазьмэ, жожи н'эму колхоз у совхоз бь практики щабэ ве инициативае дизмэтли бьдьи. Дакладчи гёндарийа гёр'ьт'е дьда сэр ьърсданинед бса фэрэ, чача механизасиакърьна малнэбына гёндитнейа комплекси, пьсед п'ецжэзанийа малнэбына гёндитне.

Хэбатк'ареда колхоз у совхоза бэрщдарьед сосиалистие ьъланэ, ожи ь'эвтсалне ьъ ws'дэ зутьэр бь-

(Пэйнатна руе 4-а).

Хьлазбуна даклада һәвале С. Һ. Т'ОВМАСЙАН

(Дәстпбун рус ӡ-а).

Бпст сала. Пырсед плана перспектившйа чекърһна комунистийа сорка эмӡн, ӡакы к'бта бькын эчи пырса т'ариӡи, йа кӧ В. И. Ленин кецда к'ыштандьбу—миасэркърһна электрификасиакърһна т'эмамйа ӡалет, база комунизмейа материалие-техникине сазкен, бехоф бькын дарацца цймаӡта советийа материалие у культурнейа һэрэ бькынд дэйбеда. Сэр һ'име ӡан т'есиед принсипиал Плана дэмлэтей Совета Министред РСС Эрмэнистане нһһа плана перспективэ пешдаһрһна малһбуна цймаӡта республикане бона салед 1959—1980 һэрэ дькэ.

Һэв. С. Т'овмасйан дорбази пырсед дһа п'аккърһна сэрк'аричкърһна партиаеӧ органед дэмлэтэ у малһбуние у т'ошкилэтед мохлуӡэние, ӡэминкърһна дисциплина дэмлэтэ дьбэ. Эйж дьдэ к'ьшше, ӡэкы т'ошкилэтна партиаеӧ республикане эп'ецэ хбат к'ьрйиб бона сьвькъкърһна апарата дэмлэтэ у п'аккърһна хбэата ӡе.

Wер'а т'эвайи нава хбата апарата партиае, совете у сэрчетькърһние—администрацеида һала һе кемасиед мэзьи һэнэ. Шерга идарада һала һе фактед бйурократизме у к'ашк'ьшоке һэнэ, сафикьрһна пьсед кӧ эщ щийа бьһьдкърһэ те эгэлкэрһне, т'эвгьреда хбатчиед сэрк'ар хбатк'арар'а, дастчеханар'а холхозэ-цр'а сьста.

Комкэр'эзйа ПКТ'С сала 1959-а дь шара эһэ'нэкь фактед республикаеда т'ор'бандьһа дисциплина дэмлэтэ, шашиед кӧ шеwра малһбуна цьмаэ'тейб республикане у сэрчетрйа wебэ разикърһна материале-техникие, Совета Министред РСС Эрмэнистане у Комкэр'эзйа ПК Эрмэнистане бэрдабун, ед кӧ wе йэжеда пешда һатьбун, ӡэкы разикърһнед кооперасиакърһнаһтьбуна ӡдандьше у ӡрэра дэмлэтэ дорһэда ӡимэте к'ьр'ина һ'эбе нана ла һатьбу т'ор'бандьше.

Бйуроа Комкэр'эзйа ПК Эрмэнистане шашиа кӧ эме бэрдабу ӡбулкьр у эм шашиа гӧнэк'ьрһэ ч'ава т'ор'ьбандьһа дисциплина дэмлэте. Ӡ'ьраед Комкэр'эзйа ПКТ'С у бйуроа Комкэр'эзйа ПКӦ гйнһандьна т'ошкилэтед партиае, колхозваипр'а шпрэкьрһэ эм шашиа, йа кӧ бйуроа Комкэр'эзйа ПКӦ у Совета Министред республикае пр'са ӡимэте к'ьр'ина һ'эбе нанда бэрдабун. Мэшцал һатьн хбтандьше, ӡэкы вр һада ӡ'ьраед партиае у һ'бкбмэте нэенэ т'ор'ьбандьше у мэшцал һатьн ӡбулкьрһне бона эдэжикърһна дисциплина партиае у дэмлэте.

Сайа дьна пешдаҳуйна демократиа соотие хбата Совета эп'ецэ п'ак бубя, ӡоа чана нава чекърһна малһбуние у культуриеда зедэ бубя. Лазьмэ, дакладчи дьбежэ, бьгйикьна wе йэжеда, ӡэкы совет дьна к'ьрбан нава хбата дастчеханэ, колхоза, совхозайа малһбуние, бэрк' шар'к'ариe бькын мьфабьи пешдаһатьна бйурократизме у к'ашк'ьшоке, чекърһна культурие-жийинева дьна рьид мэжуздьи, бь һэр шур'эйи сэрпошмэ хбата массайи у т'ошкилдарие к'ур бубя.

Паше дакладчи бь ьүргьли сэр пьрсэкэ бсайа фарэ дьсэкьна, ч'ава шэр'к'арийа мьфабьи гӧнэк'арийа, т'эр'бандьна ӡэйде мэхлуӡэтие у тьштед кӧ бона мэхлуӡэтийа сосиалистие хьрабьи.

Нһһа, wэ'де бь фьрэти чекьрһна ӡэйдэмэхлуӡэтийа комунистие, дһа гола тьшт жь һ'эму т'ошкилэтед партиае те ӡчьбьие.

Wэ'де һ'эсабайиеда мэрэма шэхэлкьрһна Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистане эм бубя, wэки бьда хwайкьрһне вэсэкиандьи у пешдабьрһна нормед ӡ'мьре партиаеӧ ленине у принсипед сэрк'арийа комектиб, бь т'эмамйа бэрдэ ф'ьраеӧрһне демократиа һэндэр'е партиае, дһа бьдно ф'ьрэкьрһне у ӡэчиикьрһне т'эвгьредана т'ошкилэтед партиае массар'а, дһа пешда бьбэ хwэкъритикьрһне у критикьрһне, бьдо ӡэчиикьрһне дисциплина партиае вр һада дьна бьда п'аккърһне шэхэлкьрһэд кьрһед органед советие, т'ошкилэтед профт'ьфаде, комсомолне у мэхлуӡэтиеӧ майин.

Ле гэрэже эм бежьи, wэки гола шара һэнэ комитеед партиае у хбатчиед партиаеӧ сэрк'ар бьйһер'ьи. Ньэале Н. С. Хрущов Пленума Комкэр'эзйа ПКТ'С декбреда бь т'эмами да а'ёанькърһне эж кемасиед һ'имли, ед кӧ шэхэле сэрк'аричкърһна дэйа сосиалистиеда һэнэ у ишшан да, кӧ гэрэкеwава wейа т'ошкилкьи.

Т'ошкилэтед партиаеӧ республикае гэрэже бьдна т'ашшэхэлкьрһне сэрк'аричкърһна малһбуне у ӡэца сосиалистие, борцдариед хбатк'ар'ед сэнайе у малһбуна гӧндитие, ед кӧ wана бона һ'ормэта 40-салайа т'эстиҳбна диwана Советие Эрмэнистанеда, алие пешданнеед сала һ'эбтсалиеда дэда һьлдаҳ сэр хwэ, бьдно ӡдандьше. Т'ошкилэтед хбатчиеда хбатэкэ мэзьи һатьйкэ ьрһне, wэки комитеед нэһ'ийа, комитеед бажара бь хбатк'ар'ед дэстэ'-мэлэ т'ээзва бьдно ӡэчиикьрһне. Гэлэк п'ешэхзанед сэнайе у малһбуна гӧндитие хбата партиаеда һатьно пешдаҳ'ьландьше. Хбатк'ар'ед апарата Комкэр'эзйа Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистане, органед советие у малһбуниеӧ щабдар шандьно нэһ'ийа сэр хбата партиае у советиеӧ щабдар.

Иг'бара щьмаэ'тейа бех'эд бэр бь Партиа Комунистие ээ'ф рьид те ьрһкьрһне шэхэлкьрһне шерга т'ошкилэтед партиаеӧ республикае, дьк'эжно нава к'ижане мэрьвед сьнйфа п'ала, гӧндитийа колхозне у интелигенсиа сэветиеӧ һэрэ бьш. Wэхте гбр'ьт'а Компартиа Эрмэнистаниеӧ XIX щергед т'ошкилэта партиаеӧ республикаеда 71.581 сэд ПКТ'С у 2.820 кандидатед бэзтийа ПКТ'С һэбун. Нһһа щергед Компартиа Эрмэнистанеда 76.835 сэвед ПКТ'С у 3.515 кандидатед бэзтийа ПКТ'С һэнэ.

Ньэале Т'овмасйан хбэрьдьа дорбэда ӡе йэжеда, wэки һала ће п'ак нэһа пешдаҳ'ьшандьна жьна нава хбата сосиете, малһбуние. Лазьмэ, wэки һ'эму т'ошкилэтед партиае дһа бь активи у бь сэрбсти ме пьрсеа мьжуд бьи.

Дакладчи кӧ рола профт'ьфада wэ'де нһһада дь һ'эму дэрэцед чекьрһна комунистие дьэ хьше сэр пьрсэдниеӧ профт'ьфэнед республикаеӧ конкрет дьсэжна.

Т'эшкилэтед комсомолиеӧ республикае эп'ецэ хбат кьрһиэ, wэки ӡэчьта пешдаҳ'ьландьше у культуреда бь активи бьдно хбатк'ар'ед сэр'ьт'а комсомолеӧ Эрмэнистанеда хбэатжа бьлийа ӡимэтэ ьазьрһи.

Бь ӡлни ьазьрһ'ьрһна т'ариӡа Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистане wе дьна алн п'аккърһна хбата т'ошкилэтед партиаеӧ республикаеӧ идеологие бька.

Һэв. Т'овмасйан дьсэжна сэр wан шаин у эмасиед мэзьи, ед кӧ нава хбата радное у дурдитьнкье прессе, наширгэда һэнэ у ресед һ'ланина wан дьда к'ьвше.

Т'ошкилэтед партиае гэрэже хэмхбрийа һэрр'эни бьбьи бона пешдаҳуйина идеологиеӧ хбатчиед бьм, литературае у искусстве, т'эмамйа интелигенсиае, т'ашкилэтед э'фравдарнеда алн дьна ф'ьраеӧрһна критика принсипиал бьбьи, йа кӧ wе мэшала бодэ бона һьланина кемасиед wе дэрэцеда.

Т'эмамйа хбата идеологиеда пьрса сэпа һ'эсаб дьбэ т'орбйатэкъ ритйа мэрьве дэwрана комуниэмина нава процесэ хбатеда, шэр'к'арийа бона комунизмеда, бь масалед шэхэлкьрһна массайа рьидва. Бь ложунга кЖе нахабтэ, эм нахwэ. Wэ'де мэда нэ кӧ т'оне пешванед дэранине, де т'эмамйа колектив нэһ'и у мараза э'гитие дьбэ к'ьвше. Лазьма шэр'бандьна пешванед дэранине, масалед хбата комунистие бь һэрэ рьид бь ф'ьрэти массайи бь к'ьви.

Һэв. Т'овмасйан дьдэ к'ьвше пэрсед конкрет, ед кӧ дь дэрэца хбата партиае, т'ошкилдарие у идеологие да пешийа т'ошкилэтед республикае вь партиае сэкьнина.

Шэмдана кӧ Ленине мэзьи вехэтийа, к'бтасийа даклада хwэда һэв Т'овмасйан дьбежэ, ишьде дьдэ рйацьмаэ'та советие бэр бь мэрэмэ wе —бэр бь комунизме. Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистане вьр һада жь wе ьрһкьрһне кӧ пешийа wе сэкьнина бь Ь'ормэтйи бьздэина бона пешдаҳ'ьрһна wэлет wэ'де т'эрэцеда ӡйнэда. Ӡэwэта мэ нава сэрк'аричкьрһна Партиа Комунистиеӧ ленинине, нава асьлбедийа Комитет Мэрк'эзиеӧ ПКТ'С колектиздна Шбхалкьрһна Комитеа Мэрк'эзие. Сэдьртйа wе у ленининане амьи һэwае Никита Сергеевиҳ Хрущов ӡэwэт у һ'бба т'эзэ дьдэ мэ бона эм дьна рьид бьхэбьтьи сэба алт'ьландьрийа комунизме wэлате мэда.

Һэв. Т'овмасйан жь нае бэр'ьт'ь жь нае т'ошкилэта партиаеӧ республикае Комитеа Мэрк'эзиеӧ ПКТ'С дьда бэwэркьрһне, wэки Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистана Советие т'эмамйа ӡэwэта хwэ ме бьдно хбтандьше, wэки бь һ'ормэти wан Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистана Советие т'эмамйа ӡэwэта хwэ ме бьдно хбтандьше, wэки бь һ'ормэти wан Партиа Комунистиеӧ Эрмэнистана Советие т'эмамйа ӡэwэта хwэ ме бьдно хбтандьше, wэки бь фьрэрд ӡбр'ьт'а ПКТ'С ХХІ т'ариие һатьна данние пешийа республикае, ме бинька сэра жь wэ'де зутьр ӡдандьна плана һ'эбтсалиейа пешдаҳбрһна малһбуна цьмаэ'тейб республикае у бь ме йэжеме хwэ кӧ бьки нава шёхбте wалате мэда чекьрһна комунизмейи мэзьи.

(Дакладна һэв. С. Т'овмасйан жь алие т'эвбуед гбр'ьт'ед гэлэк щара бь дастлебэвкьстна нава дьһата бр'ине).

Дэwса редактор ШЭКРОЕ ХОДО.

Типографие № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР, Ереван, № 8. ВФ 01451